

Voorstel aan de raad

Nummer: 25.412

Portefeuille: P. van Dijk
Programma: 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Taakveld: 2.1 Verkeer en vervoer

Onderwerp: Investeringskredieten voor realisatie Rondweg Lelystad Zuid

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Een investeringskrediet van totaal €32.129.505 (onderverdeeld in de hierna genoemde drie subkredieten) beschikbaar te stellen voor de gemeentelijke projectscope van de Rondweg Lelystad Zuid onder voorbehoud dat de benodigde aanvullende dekking bij de Programmabegroting 2026-2029 beschikbaar is gekomen;
 - 1.1. €5.576.995 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor investeringen in 'wegen' en deze investeringen vanaf 2030, in 40 jaar lineair af te schrijven;
 - 1.2. €18.620.692 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor investeringen in 'kunstwerken' en deze investeringen, voor €14.489.058 vanaf 2027 en €4.131.634 vanaf 2030, in 30 jaar lineair af te schrijven;
 - 1.3. €7.931.818 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor een bijdrage in infrastructuur ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage, dit krediet te activeren als 'Bijdragen aan activa in eigendom van derden' en vanaf 2030 in 40 jaar lineair af te schrijven.
2. De aan voornoemde investeringen verbonden structurele lasten voor rente en afschrijving te dekken uit de in de meerjarenbegroting 2026-2029 gereserveerde middelen.

Urgentie Raad

Dit voorstel moet uiterlijk besloten zijn in de raadsvergadering van 16 december 2025, zodat tijdig afspraken met de provincie kunnen worden gemaakt en omdat het huidige voorbereidingskrediet anders niet toereikend is.

Voorgaande besluitvorming

Op 21 september 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voorkeursoplossing voor de Rondweg Lelystad-Zuid. Samen met de provincie Flevoland is een verkenning uitgevoerd naar de aanleg van een rondweg vanaf de nieuwe aansluiting 9 (A6) Lelystad-Zuid naar de Westerdreef. De raad heeft deze voorkeursoplossing vastgesteld als ruimtelijk kader.

In de Kadernota 2025–2029 en de Programmabegroting 2026–2029 is de gemeenteraad vervolgens geïnformeerd over scopewijzigingen in verband met Zuiderhage, de effecten van indexatie en aanvullende kosten voor natuurcompensatie.

Daarnaast is de raad periodiek op de hoogte gehouden van de verdere uitwerking van de voorkeursoplossing via tweejaarlijkse voortgangsrapportages en raadsinformatiedocumenten. Het meest recent, in juni 2025, is de raad geïnformeerd dat de planologische procedure formeel is gestart.

Inleiding

De provincie Flevoland en de gemeente Lelystad werken samen aan de aanleg van de Rondweg Lelystad-Zuid. Beide partijen hebben daarbij een eigen projectscope. Het Milieueffectrapport (MER) en het Ontwerp-projectbesluit zijn op 8 augustus jl. ter inzage gelegd en worden nu afgerond voor vaststelling door Provinciale Staten. Het tracé is inmiddels zo ver uitgewerkt dat de aanbesteding kan starten zodra het projectbesluit onherroepelijk is. Parallel hieraan werkt de gemeente, samen met de bouwteampartner, aan de uitwerking van de bruggen over het Havendiep en de Lage Dwarsvaart. We zijn zo ver gevorderd dat er nu afspraken kunnen worden gemaakt over de uitvoering hiervan. Voorafgaand aan de aanbesteding van beide projectonderdelen dient de raad het uitvoeringskrediet beschikbaar stellen.

In dit voorstel worden de investeringskredieten gevraagd zoals dit in totaliteit was voorzien in de Kadernota 2026–2029. Ten opzichte van de Kadernota 2026-2029 hebben er echter nog verschuivingen plaatsgevonden in de planning en tussen de investeringsbedragen van de afzonderlijke onderdelen. Op basis van de meest recente ramingen is een investering van €39,9 miljoen voorzien om de Rondweg Lelystad-Zuid te realiseren. De structurele dekking hiervoor is aangevraagd in de Programmabegroting 2026–2029, die op 13 november ter besluitvorming voorligt aan de gemeenteraad. Naast deze voorziene kosten zijn er ook de nodige kansen voor minder kosten en/of subsidies van derden om het netto investeringsniveau voor de gemeente uiteindelijk nog te verlagen. Lasten moeten echter direct worden verwerkt zodra deze voorzienbaar zijn en zijn om die reden verwerkt in het voorstel bij de programmabegroting 2026-2029; baten mogen pas worden meegenomen zodra deze daadwerkelijk beschikbaar zijn. De lasten van het resterende deel van de investering blijven voorlopig gereserveerd op de stelpost.

Argumenten

1. Een investeringskrediet van totaal €32.129.505 (onderverdeeld in de hierna genoemde drie sub-kredieten) beschikbaar te stellen voor de gemeentelijke projectscope van de Rondweg Lelystad Zuid onder voorbehoud dat de benodigde aanvullende dekking bij de Programmabegroting 2026-2029 beschikbaar is gekomen;

Laan van Nieuw Land

De Laan van Nieuw Land en de overeengekomen investeringen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage zijn in samenwerking met de provincie Flevoland uitgewerkt gereed voor aanbesteding. De provincie zal deze aanbesteding starten zodra het projectbesluit voor het wegtracé onherroepelijk is geworden. In een realisatieovereenkomst worden de onderlinge afspraken vastgelegd over de demarcatie van het project, het opdrachtgeverschap, de financiële bijdrage voor de uitvoering en het toekomstige beheer door de betrokken partijen.

Op basis van de actuele raming komt de benodigde gemeentelijke investering uit op afgerond €17,58 miljoen. Deze investering omvat zowel:

- a. de gemeentelijke realisatiekosten van de Verlengde Westerdreef en de bijbehorende fietstunnel;
- b. de gemeentelijk bijdrage aan het provinciaal tracé, ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage (waaronder een extra rotonde, een fietsbrug en twee bruggen over de nieuw te realiseren slenken);
- c. de wettelijk verplichte en causaal toerekenbare natuurcompensatie;

- d. alsmede de gemaakte voorbereidingskosten en de kosten voor de verdere projectbegeleiding.

Bruggen Lage Dwarsvaart en Havendiep en rotonde Westerdreef- Larserdreef

De bruggen over zowel de Lage Dwarsvaart als het Havendiep zijn uitgewerkt tot het niveau van definitief ontwerp. Voor de brug over de Lage Dwarsvaart zijn meerdere varianten onderzocht. In het bijzonder is gekeken naar de verkeerskundige impact en de mate van tijdelijke hinder tijdens uitvoering. Daarbij is afgewogen of de realisatie van één integraal brugdek (met volledige, maar minder lange afsluiting) de voorkeur verdient boven twee afzonderlijke brugdekken (met gedeeltelijk afsluiting gedurende een langere periode). Op basis van deze analyse is gekozen voor een integraal brugdek in plaats van twee separate bruggen zoals in de bestaande situatie het geval is. Dit omdat de breedte van de brug met de integrale variant kan worden geoptimaliseerd, hetgeen leidt tot een besparing van materiaal en kosten en dit per saldo tot de minste overlast leidt.

Voorts is een afweging gemaakt tussen volledige nieuwbouw en vernieuwbouw (renovatie) van de bestaande brug over de Lage Dwarsvaart. In het renovatiescenario wordt de bovenbouw van de huidige brug versterkt en voorzien van een verbreed wegdek, terwijl de onderbouw wordt hersteld. In het meest gunstige scenario kan renovatie circa €2,0 miljoen goedkoper uitvallen dan nieuwbouw. Voordelen hiervan zijn het terugdringen van materiaalgebruik en een kortere uitvoeringstijd, wat resulteert in minder hinder voor de omgeving. Daartegenover staan echter aanzienlijke uitvoeringsrisico's, een beperkte garantiestelling en een kortere technische levensduur. Daarbij vraagt het een langere voorbereidingstijd en hoge onderzoekskosten om de technische staat van de brug vast te kunnen stellen, hetgeen een tijdsrisico introduceert op het moment dat de brug toch slechter is dan aangenomen en alsnog vernieuwd dient te worden. Gezien deze overwegingen is nieuwbouw de economisch meest voordelige investering en daarmee het uitgangspunt voor de verdere realisatie.

De Poortconstructie die vanuit beeldkwaliteit wenselijk is, kan eventueel worden weggelaten of pas op een later moment worden gerealiseerd. In dat geval zou de investering (nu) met circa €0,15 miljoen kunnen worden teruggedrongen. Gelet op de uitgangspunten en de gekozen beeldkwaliteit in de Laan van Nieuw Land, is de poortconstructie op de burg over de Lage Dwarsvaart meegenomen in het ontwerp.

Voor de brug over het Havendiep is onderzocht of een nieuwe fietsbrug aan de bestaande betonnen brug kan worden bevestigd, om zodoende kosten te besparen en de benodigde werkzaamheden aan kabels en leidingen te beperken. Uit technisch onderzoek blijkt echter dat deze oplossing niet haalbaar is. Dit maakt de aanleg van een afzonderlijke fietsbrug noodzakelijk, parallel aan de bestaande brug.

Voor de reconstructie van de Westerdreef-Larserdreef is reeds in 2024 een voorlopig ontwerp met raming gemaakt, welke aansluiting vindt bij het nieuwe tracé van de Laan van Nieuw Land. Deze rotonde wordt in de laatste fase van de werkzaamheden gerealiseerd en is tot einde werk geïndexeerd.

Op basis van de actuele raming komt de benodigde gemeentelijke investering uit op totaal €14,55 miljoen. Deze investering omvat zowel:

- a. een nieuwe fiets- voetgangersbrug over het Havendiep en de herinrichting van de bestaande bruggen tot twee autobruggen;
- b. een nieuwe integrale brug over de Lage Dwarsvaart, inclusief poortconstructie volgens de gewenste beeldkwaliteit Park van Nieuw Land en de aanpassing van de omliggende infrastructuur;
- c. groot onderhoud aan de Rotonde Westerdreef-Larserdreef;

- d. alsmede de gemaakte voorbereidingskosten en de kosten voor de verdere projectbegeleiding.

Het gemeentelijke aandeel in de Laan van Nieuw Land, alsmede de gemeentelijke bruggen en de reconstructie van de rotonde Westerdreef-Larserdreef, leidt op dit moment tot een investering van afgerond €32,13 miljoen. De verwachte totale (bruto) investering zal €39,9 mln. bedragen. Het verschil wordt veroorzaakt door hogere bouwkosten door inflatie, aanvullend remmingwerk en de gewenste beeldkwaliteit bij de gemeentelijke bruggen, alsmede meer kosten voor de kiekendiefcompensatie..

Om administratieve redenen is de investering onderverdeeld in drie sub-kredieten.

1.1 €5.576.995 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor investeringen in 'wegen': en deze investeringen vanaf 2030, in 40 jaar lineair af te schrijven;

Dit betreft zowel de aanleg van de Verlengde Westerdreef als de Buizerdweg die via de realisatieovereenkomst met de provincie worden gerealiseerd, alsmede de aanpassing van infrastructuur rondom beide bruggen alsmede het groot onderhoud van de rotonde Westerdreef-Larserdreef die aanvullend wordt bekostigd uit het onderhoudsbudget Larserdreef zoals gereserveerd in het IGOR.

De verwachting is dat deze investeringen in 2029 worden afgerond. De investeringen worden vervolgens met ingang van 2030 lineair afgeschreven in 40 jaar gebaseerd op de Nota Waarden, Activeren en Afschrijven 2024. Het gehanteerde rentepercentage is 0,25%. De hieraan verbonden structurele lasten bedragen met ingang van 2030 ca. €153.400.

1.2 €18.620.692 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor investeringen in 'kunstwerken' en deze investeringen, voor €14.489.058 vanaf 2027 en €4.131.634 vanaf 2030, in 30 jaar lineair af te schrijven;

Dit betreft zowel de investeringen in de beide bruggen, alsmede de aanleg van de fietstunnel onder de Laan van Nieuw Land en de bijdrage voor de fietsbrug in de Torenavalkweg.

De verwachting is dat beide bruggen in 2026 worden afgerond en de fietstunnel en fietsbrug in 2029. De investering wordt vervolgens met ingang van 2027 en 2030 lineair afgeschreven in 30 jaar gebaseerd op de Nota Waarden, Activeren en Afschrijven 2024. Het gehanteerde rentepercentage is 0,25%. De hieraan verbonden structurele lasten bedragen met ingang van 2027 ca. €519.200 en met ingang van 2030 ca. €663.600.

1.3 €7.931.818 investeringskrediet beschikbaar te stellen voor een bijdrage in infrastructuur ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage, dit krediet te activeren als 'Bijdragen aan activa in eigendom van derden' en vanaf 2030 in 40 jaar lineair af te schrijven.

Dit betreft een gedeelte van de overeengekomen scopewijzigingen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage, namelijk beide kunstwerken over de te realiseren slenken en de aanvullende rotonde. Deze investeringen worden bekostigd door de gemeente Lelystad ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage, maar blijven na oplevering volledig in eigendom van de provincie Flevoland. De verbreedde fietsbrug in de Torenavalkweg -ook onderdeel van de scopewijzigingen- valt hierbuiten. De gemeente doet hierin wel een aanvullende bijdrage van €852.000 aan de provincie ter realisatie, maar het volledige kunstwerk komt na oplevering door de provincie in beheer en eigendom van de gemeente en is om die reden opgenomen bij de investeringen in 'kunstwerken'.

Het BBV en de Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven 2024 bieden de mogelijkheid dat de scopewijzigingen die eigendom van de provincie blijven als “bijdrage aan activa in eigendom van derden” worden geactiveerd indien aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan. Op grond van de gemeentelijke richtlijn dient de raad daartoe bij het toekennen van het investeringskrediet een expliciet besluit te nemen.

Voor activering dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

1. Er is sprake van een investering door een derde: *de provincie Flevoland*.
2. De investering draagt aantoonbaar bij aan de publieke taak van de gemeente: *er is sprake van aanleg van een rondweg ten gunste van de gemeente Lelystad*.
3. De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren: *er wordt met de provincie een realisatieovereenkomst gesloten met realisatieverplichting voor de provincie*.
4. De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangt met de investering: *de gemeentelijke bijdrage heeft een causaal verband met realisatieverplichting voor de provincie*.
5. De bijdrage groter is dan € 100.000: de netto bijdrage bedraagt ca. €8,0 miljoen.

Indien de gemeenteraad instemt met activering, geldt voor de afschrijving van deze bijdragen de afschrijvingstermijn die wordt gehanteerd door de provincie. In dit geval is de afschrijvingstermijn van 40 jaar, zoals opgenomen in de Financiële verordening provincie Flevoland 2024, leidend voor zowel de wegen als de kunstwerken.

De verwachting is dat deze werkzaamheden in 2029 worden afgerond. De investering wordt vervolgens met ingang 2030 lineair afgeschreven in 40 jaar. Het gehanteerde rentepercentage is 0,25%. De hieraan verbonden structurele lasten bedragen met ingang van 2030 ca. €218.100.

1. *De aan voornoemde investeringen verbonden structurele lasten voor rente en afschrijving te dekken uit de hiervoor in de meerjarenbegroting 2026-2029 gereserveerde middelen.*

Op basis van de Kadernota 2026-2029 zijn in de meerjarenbegroting structurele middelen gereserveerd voor de realisatie van de rondweg Lelystad Zuid gebaseerd op een investeringsniveau van €32,1 mln. (excl. grondverwerving ca. €0,8 mln.). Ten opzichte van de kadernota hebben er bij de programmabegroting nog verschuivingen plaatsgevonden in de planning en tussen de investeringsbedragen van de afzonderlijke onderdelen. De benodigde investeringskredieten kunnen thans door de raad uitsluitend beschikbaar worden gesteld onder de voorwaarde dat de aanvullend benodigde dekking bij de programmabegroting 2026-2029 beschikbaar is gekomen. De aan deze investeringen verbonden structurele lasten voor rente en afschrijving zijn vanaf 2027: ca. €519.200 en vanaf 2030 €1.035.100 (jaarlijks aflopend). Met het beschikbaar stellen van deze investeringskredieten gaat de raad impliciet akkoord met de uitvoering van het totale project.

Kanttekeningen

1. *Een investeringskrediet van totaal €32.129.505 (onderverdeeld in de hierna genoemde drie sub-kredieten) beschikbaar te stellen voor de gemeentelijke projectscope van de Rondweg Lelystad Zuid onder voorbehoud dat de benodigde aanvullende dekking bij de Programmabegroting 2026-2029 beschikbaar is gekomen.*

Vertraging Laan van Nieuw Land

Indien tegen het projectbesluit voor het nieuwe wegtracé beroep wordt ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, dient rekening te worden gehouden met een vertraging van circa 1,5 jaar voordat tot aanbesteding kan worden overgegaan. Hierdoor komt de geplande oplevering van het wegtracé in 2029 mogelijk onder druk te staan. Daarnaast zal een

dergelijke vertraging leiden tot een hoger investeringsniveau als gevolg van voortschrijdende inflatie en marktontwikkelingen. In overleg met de provincie worden de gevolgen van een beroep actief gemonitord. Eventuele effecten op planning en financiën worden opgenomen in de reguliere voortgangsrapportages aan de raad.

Bruggen niet te realiseren voor werkzaamheden Laan van Nieuw Land

Indien met de huidige bouwteampartner geen overeenstemming wordt bereikt over de realisatie van dit deel van de projectscope, zal de uitvoering alsnog moeten worden aanbesteed. Dit brengt een langere doorlooptijd met zich mee. Als gevolg daarvan is het mogelijk dat de bruggen niet meer voorafgaand aan de aanleg van de Laan van Nieuw Land kunnen worden gerealiseerd. In dat geval zal in afstemming met de provincie worden gezien welke alternatieve fasering haalbaar is. In het uiterste scenario worden de werkzaamheden aan de bruggen pas na afronding van de Laan van Nieuw Land uitgevoerd. Dit leidt naar verwachting tot extra uitvoeringskosten en een verhoogd investeringsniveau.

Onder- en overschrijdingen van investeringskrediet

Zowel de uitwerking van de Laan van Nieuw Land als die van de bruggen en de directe omgeving kent nog een mate van onzekerheid. Hoewel de risico's zorgvuldig zijn geïnventariseerd en actief worden beheerst door de projectteams, kunnen onvoorziene omstandigheden niet worden uitgesloten. Tegelijkertijd wordt actief gezocht naar optimalisaties en kansen om de uitvoeringskosten binnen de beschikbare budgetten te houden. Dit kan betekenen dat er ten opzichte van de nu aangevraagde investeringskredieten onder- en/ of overschrijdingen gaan plaatsvinden. In dat geval zal hierover in de eerstvolgende financiële rapportage gerapporteerd worden en indien noodzakelijk gevolgd door voorstellen tot bijstelling van de investeringskredieten via de Kadernota of Programmabegroting.

Activering scopewijzigingen Zuiderhage

Indien de gemeenteraad besluit om de investeringen in provinciale infrastructuur ten behoeve van Zuiderhage niet te activeren (beslispunt 1.3), dient het volledige bedrag na betaling direct ten laste van het gemeentelijk resultaat te worden gebracht en ontbreekt de mogelijkheid om de investering op termijn geheel of gedeeltelijk door te belasten aan de ontwikkeling Zuiderhage.

Indexering scopewijzigingen Zuiderhage

In de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootchalige Woningbouw Zuiderhage is overeengekomen dat een bedrag van € 9,8 miljoen als vaste bijdrage wordt toegekend ten behoeve van de gemeentelijke investeringen in infrastructuur, de scopewijzigingen. Deze bijdrage komt ten laste van de gebiedsontwikkeling Zuiderhage en wordt naar verwachting gefaseerd beschikbaar gesteld gedurende de verdere ontwikkeling. Conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de tussentijd te worden voorzien in volledige dekking van het investeringsbedrag, zolang de bijdrage nog niet daadwerkelijk is ontvangen (beslispunt 1.3.). In overleg met Zuiderhage zal worden bepaald of enkel de eerdere €9,8 miljoen of de daadwerkelijke kosten toegerekend kunnen worden.

Financiën

Investeringen

Onderstaand overzicht geeft de verwachte investeringskosten tot en met 2029 weer. De investeringen betreffen zowel de realisatie als de verdere voorbereiding van de gemeentelijke en gezamenlijke projectonderdelen binnen de Rondweg Lelystad-Zuid.

Totaal in miljoenen

Omschrijving investering	Oplevering	LVNL/VWD	Gemeente	Totaal	Aandeel
1.1: Wegen gemeente					17%
Verlengde Westerdreef en Buizerdweg	2029	€5,51		€5,51	17%
Rotonde Westerdreef-Larserdreef	2029		€0,06	€0,06	0%
1.2: Kunstwerken gemeente					58%
Gemeentelijke bruggen	2026		€14,49	€14,49	45%
Fietsbrug Torenvalkweg	2029	€4,13		€4,13	13%
1.3: Activa eigendom derden	2029	€7,93	-	€7,93	25%
Scopewijzigingen Zuiderhage					
Totaal		€17,58	€14,55	€32,13	100%

Toerekening eerder gemaakte voorbereidingskosten

Naast het eerder beschikbaar gestelde budget voor grondaankopen is reeds een bedrag van €3.526.000 aan voorbereidingskosten toegekend en inmiddels volledig benut of mogelijk als gevolg van voortdurende werkzaamheden beperkt overschreden. Deze werkelijk gemaakte voorbereidingskosten worden naar rato toegerekend aan de te onderscheiden investeringsonderdelen binnen het project. Het percentage in de laatste kolom wordt gebruikt voor de toerekenen.

Btw

In de huidige samenwerking vormt de btw geen kostenpost. Standaard is voor zowel de Provincie Flevoland als de gemeente Lelystad de btw compensabel via het BTW-compensatiefonds voor zover het haar eigendom betreft. Indien een van de partijen werkzaamheden uitvoert op het eigendom van de andere partij, dan handelt zij voor deze werkzaamheden als btw ondernemer. De uitvoerende partij kan de btw verreken via de aangifte omzetbelasting en stuurt de eigenaar een factuur belast met btw. De eigenaar kan de btw op de kosten compenseren via het BTW-compensatiefonds. Indien deze samenwerking anders dient te verlopen, of de fiscale wetgeving wijzigt, kan dit leiden tot aanvullende kosten.

Subsidiekans

Samen met de provincie wordt gewerkt aan een subsidieaanvraag richting het Rijk. Zodra er een concrete beschikking tot subsidiebijdrage is, zal dit worden verwerkt in de kapitaalslasten. Bijstelling van de kapitaalslasten in de meerjarenbegroting zal volgen via de jaarlijkse P&C-cyclus.

Vervolg

Vooralsnog is de planning dat Provinciale Staten het projectbesluit eind 2025 zal vaststellen. Op dat moment is het wenselijk om de uitvoeringskredieten beschikbaar te stellen in verband met het uitvoerbaarheidsbeginsel van dit ruimtelijk besluit. Voorts zal het college een start maken met de realisatie van de gemeentelijke bruggen.

Bijlagen

Geen

Lelystad, 14 oktober 2025

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
C.J.M. Swart

**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*